

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/174/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214201207
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4214201207.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej v právnej veci žalobcu: U. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXXX/X, XXX XX D., zastúpeného Mgr. Jozefom Vidom, advokátom so sídlom Turecká 36, 940 01 Nové Zámky, proti žalovanému: X. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXXX/X, XXX XX D., zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Roman Blažek, s.r.o., so sídlom Pohraničná 4, 945 01 Komárno, o zaplataenie sumy 4.000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 13C/105/2015-130 zo dňa 07.09.2017 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v prvom vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania potvrdzuje.

Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného na zaplataenie sumy 4.000 eur spolu s 5,5 % ročným úrokom z omeškania od 20.07.2013 do zaplataenia. Vo zvyšku žalobu ohľadne úroku z omeškania zamietol a žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 98 %. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že žalobca sa domáhal zaplataenia sumy 4.000 eur spolu s 5,75 % ročným úrokom z omeškania od 01.03.2013 do zaplataenia titulom pôžičky, ktorú sa žalovaný zaviazal vrátiť do 28.02.2013. Pôžičku v sume 4.000 eur poskytol žalobca žalovanému dňa 01.06.2011 a žalovaný toho istého dňa vystavil žalobcovi o tejto skutočnosti potvrdenie.

2. Po vykonaní dokazovania súd urobil záver, že pôžička medzi stranami sporu bola uzatvorená, pretože došlo k reálnemu odovzdaniu peňazí žalovanému (§ 657 Občianskeho zákonníka). Táto skutočnosť bola preukázaná listinou, v ktorej žalovaný svojim podpisom osvedčil, že si uvedenú sumu od žalobcu požičal. Zo súkromného znaleckého posudku znalkyne z odboru písomoznalectvo, Mgr. Evy Forgáčsovej, vyplynulo, že podpis na listine patrí žalovanému. Žalovaný súdu neuviedol žiadne rozumné vysvetlenie, prečo uvedenú listinu podpísal a bližšie nekonkretizoval a nepreukázal ani tvrdenie prezentované prvýkrát až v záverečnej reči, že žalobca mal prístup k podpisu žalovaného aj z iných dokladov. Obranu žalovaného spočívajúcu v preukázaní prítomnosti žalovaného dňa 01.06.2011 v čase od 9.00 hod. do 17.00 na kúpalisku v Patinciach, nepovažoval súd za presvedčivú. A to z dôvodu, že bola vyprodukovaná po viac ako troch rokoch od začatia konania, a tiež z dôvodu, že osoby, ktoré sa mali zúčastniť prehliadky areálu kúpaliska, sa síce zhodli v tom, že žalovaný areál kúpaliska neopustil do konca prehliadky, ale rozchádzali sa v iných detailoch. Súd preto považoval nielen protokol, ale aj výpovede svedkov Godu a Ing. Boncseka o nepretržitom pobyte žalovaného dňa 01.06.2011 v čase od 8.00 hod do 17.00 hod v areáli kúpaliska, za nedôveryhodné.

3. Na námietku premlčania vznesenú žalovaným súd neprihliadol, lebo ani odo dňa vzniku zmluvného vzťahu medzi stranami sporu (01.06.2011), do dňa doručenia žaloby na súd (24.01.2014) neuplynula trojročná premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Žalobca svoje tvrdenie o splatnosti pôžičky dňa 28.02.2013 nepreukázal. S poukazom na § 563 Občianskeho zákonníka mal žalovaný vrátiť žalobcovi pôžičku dňa 19.07.2013. Pokiaľ tak neurobil, dostal sa dňom 20.07.2013 do omeškania a žalobcovi ako veriteľovi žalovaného podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka vznikol nárok na úrok z omeškania vo výške 5,5 % ročne od 20.07.2013 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti úroku z omeškania súd žalobu zamietol, keďže žalobca nepreukázal dôvodnosť nároku na úrok z omeškania od 01.03.2013 vo výške 5,75 % ročne. Výrok o trovách konania odôvodnil podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 1. júla 2016 (ďalej len „CSP“) s tým, že žalobca bol len čiastočne úspešný (99%), a žalovaný bol úspešný v časti úroku z omeškania (1%). Pomer úspechu žalobcu tak predstavuje 98%.

4. Proti tomuto rozsudku voči vyhovujúcej časti a voči trovám konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu zamietnuť. Namietal nesprávne právne posúdenie veci, porušenie práva na spravodlivý proces a nesprávne skutkové zistenia, ku ktorým súd dospel na základe vykonaných dôkazov. Podľa neho súd nepostupoval dôsledne podľa § 191 ods. 1 CSP a rozhodnutie odôvodnil v rozpore s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Súd správne skonštatoval pravosť jeho podpisu na spornej listine, ale nebolo preukázané, či v čase podpísania listiny sa tam už nachádzal aj text uznávacieho prejavu. Taký dôkaz žalobca neprodukoval. On si dal vyhotoviť kontrolný znalecký posudok, no znalec sa bez poskytnutia originálu listiny nevedel k pravosti podpisu vyjadriť a originál listiny mu žalobca nebol ochotný vydať. Tým došlo k odňatiu jeho práva konať pred súdom a zároveň tým bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces. Solventnosť žalobcu nepreukazuje vznik záväzkového vzťahu. Súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil aj svedecké výpovede svedkov M. a U.. I. Nie je možné od svedkov požadovať, aby si po šiestich rokoch pamätali všetky details. Pre rozpory vo výpovediach svedkov v nepodstatných detailoch súd neprihliadol na podstatu ich výpovede spočívajúcu v poskytnutí alibi v jeho prospech a bral do úvahy len dôkazy, ktoré boli v prospech žalobcu. Rozsudok nedostatočne odôvodnil, a preto je podľa neho nepresvedčivý. V súvislosti s tým poukázal na viaceré rozhodnutia súdov.

5. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že súd správne skonštatoval, že žalovaný svojím podpisom na listine potvrdil, že si od neho dňa 01.06.2013 požičal sumu 4.000 eur. Súd nemal a ani nemusel mať pochybnosť, či sa v čase podpísania listiny žalovaným nachádzal na listine aj text uznávacieho prejavu. Žalovaný v priebehu konania netvrdil, že by podpisoval prázdne listiny a prečo by tak robil. Nepredložil žiadny kontrolný znalecký posudok, nenavrhol doplniť dokazovanie kontrolným znaleckým posudkom. Nie je pravdou, že by ho žalovaný vyzval na predloženie originálu listiny. Tento je navyše založený aj v samotnom spise a v prípade vypracovania kontrolného znaleckého posudku mohol znalec získať prístup k nemu. Zo skutočnosti, že so žalovaným žili v jednej nehnuteľnosti, nemožno vyvodiť záver, že by on získal podpis žalovaného. Svedkovia M. a U.. I. vypovedali podľa neho účelovo, o čom svedčí aj fakt, že ohľadne skutočností, na ktoré ich žalobca nepripravil, vypovedali rozporuplne. Nie je pravdou, že by žalovaný od začiatku popieral prevzatie žalovanej sumy; nevyplýva to ani z SMS komunikácie.

6. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 177 ods. 2 písm. c/, § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu vo veci samej vo vyhovujúcom výroku je vecne správny. Preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny v napadnutej časti potvrdil. Rozsudok vo výroku o zamietnutí zvyšku žaloby nadobudol v dôsledku absencie odvolania žalobcu právoplatnosť. Odvolací súd postupoval vo veci v súlade s ustanovením § 470 ods. 1, 2 CSP, podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, a právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

7. Odvolací súd sa stotožnil s výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej ako aj s jeho odôvodnením, pretože na podklade skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov urobil správny

právny záver o tom, že žalobca preukázal poskytnutie pôžičky v sume 4.000 eur žalovanému. Zmluva o pôžičke je reálnym kontraktom, čo znamená, že k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Žalovaný nespochybnil svoj podpis na listine zo dňa 01.06.2011, o ktorú žalobca svoju žalobu opieral, a spochybnil len to, či sa text uznávacieho prejavu o poskytnutí pôžičky nachádzal na listine už v čase jej podpisu. Vytýkal žalobcovi, že takýto dôkaz súdu nepredložil.

8. Počnúc dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok, ktorý je založený na kontradiktórnosti konania. Tento procesný predpis sa vzťahuje aj na konanie, ktoré sa začalo za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Podľa nového procesného predpisu majú strany povinnosť uvádzať svoje skutkové tvrdenia v spore. Ak protistrana tieto skutkové tvrdenia výslovne nepoprie, považujú sa za nesporné (§ 151 ods. 1 CSP). Ak ich však strana poprie, musí uviesť vlastné skutkové tvrdenia o skutkových okolnostiach, inak je jej popretie neúčinné (§ 151 ods. 2 CSP).

9. Žalovaný v priebehu celého sporu neuvádzal, že by pre žalobcu niekedy v minulosti podpísal čistý papier bez akéhokoľvek textu a tiež neobjasnil, z akého dôvodu by tak mal urobiť. Preto nebol ani dôvod, aby sa dokazovanie viedlo týmto smerom. Žiadna zo strán takéto dokazovanie nenavrhol a neuvádzala ani skutkové tvrdenia, ktoré by odôvodňovali takéto dôkazy produkovať. Prvýkrát sa žalovaný vyjadril až v záverečnej reči tak, že „od začiatku nepopieral, že by šlo o jeho podpis. Zásadne však od začiatku popieral, že by svoj podpis na predmetnej listine uskutočnil v čase, keď tam už bol hore uvedený text.“ Okrem uvedeného tvrdenia však neobjasnil, za akých okolností by žalobcovi parafoval čistý list papiera bez textu, prečo tak urobil a či takéto konanie bolo medzi nimi bežné. Svoju obranu založil na výpovediach svedkov, ktorí mu mali dosvedčiť, že v čase odovzdávania peňazí bol v areáli kúpaliska. Nijako však nezodôvodnil, ako sa jeho podpis ocitol na listine, ktorá bola dôkazom požičania si sumy 4.000 eur od žalobcu. Keďže znaleckým posudkom bolo jednoznačne preukázané, že podpis na spornej listine patrí žalovanému, čo nakoniec nespochybnil ani on sám, a zároveň nepreukázal a v priebehu celého sporu vôbec netvrdil, že by bežne podpisoval papiere bez textu a z akého dôvodu by tak robil, odvolací súd sa zhodol so záverom súdu prvej inštancie o tom, že žalobca poskytol žalovanému pôžičku 4.000 eur; o tom svedčí doklad spísaný dňa 01.06.2011, ktorý bol do spisu doložený v origináli. Pokiaľ žalovaný túto obranu znova uviedol aj v odvolacom konaní, odvolací súd skonštatoval, že ide o novotu v odvolacom konaní, ktorú nemožno v odvolaní použiť, pretože nebola uplatnená pred súdom prvej inštancie a odvolateľ nepreukázal, že ju bez svojej viny nemohol uplatniť v danom konaní (§ 366 písm. d/ CSP). Pod uplatnením obrany sa rozumie nielen vyslovenie nejakého skutkového tvrdenia, ale aj predloženie dôkazov o ňom, čo žalovaný neurobil ani pred súdom prvej inštancie a ani pred odvolacím súdom. Jeho tvrdenia sa obmedzili len na konštatovanie o tom, že jeho podpis sa na listine nachádzal skôr, ako sa na nej objavil samotný text. Takéto tvrdenia bez uvedenia ďalších okolností a predloženia dôkazov však nestačia k tomu, aby strana úspešne uplatnila prostriedok procesnej obrany.

10. Ako rozporuplné odvolací súd hodnotil aj argumenty žalovaného obsiahnuté v jeho odvolaní, keď na jednej strane tvrdil, že podpis na listine patrí jemu, ale na druhej strane namietal porušenie práva na spravodlivý proces pre nemožnosť vypracovať si kontrolný znalecký posudok, pretože žalobca mu neposkytol originál spornej listiny. Pokiaľ žalovaný pravosť svojho podpisu nespochybnil, bolo by nadbytočné a nelogické, aby bol vypracovaný aj kontrolný znalecký posudok, ktorý dostatočne preukazoval relevantnú skutočnosť. Nie je jasné, či žalovaný mal aj skutočný záujem o jeho vypracovanie, a či vôbec oslovil znalca, pretože to ničím nedoložil a tieto skutočnosti nepreukázal. Jeho argument o neposkytnutí originálu listiny žalobcom považoval odvolací súd za účelové, keďže originál listiny sa nachádza v súdnom spise ako príloha.

11. Odvolací súd bol podľa § 380 ods. 1 CSP v odvolacom konaní viazaný odvolacími dôvodmi. Žalovaný síce spochybnil celý nárok žalobcu, avšak v odvolaní sa pre prípad, že by odvolací súd vyhodnotil jeho argumenty ako neopodstatnené, bližšie nevenoval otázke splatnosti pôžičky. Pre absenciu odvolacích dôvodov žalovaného v časti nároku žalobcu, týkajúcej sa príslušenstva, musel odvolací súd rovnako aj v napadnutej časti príslušenstva žalobu ako vecne správnu podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

12. Čo sa týka výroku o trovách konania, ktorým súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na náhradu vo výške 98 %, odvolací súd aplikoval čl. 16 ods. 3 CSP a rozsudok aj v tejto časti potvrdil, pretože v zmysle daného ustanovenia by súd nemal rozhodnúť nepriaznivejšie pre stranu, ktorá opravný prostriedok uplatnila. Žalobca bol úspešný v spore v časti istiny 4.000 eur a neúspešný bol len v časti

úroku z omeškania. Jeho úspech tak predstavuje 100 %, pretože pri posudzovaní miery úspechu a neúspechu je podstatný úspech týkajúci sa uplatnenej istiny. Proti tomuto výroku mohol podať odvolanie žalobca, ktorý to neurobil a odvolanie nepodal. Preto odvolací súd rozsudok v napadnutej časti týkajúcej sa vyhovujúceho výroku a zároveň aj trov konania potvrdil v súlade so základným princípom zakotveným v procesnom predpise podľa § 387 ods. 1 CSP a v podrobnostiach poukazuje na jeho odôvodnenie.

13. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca a z tohto dôvodu mu odvolací súd podľa § 255 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O výške týchto trov v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).